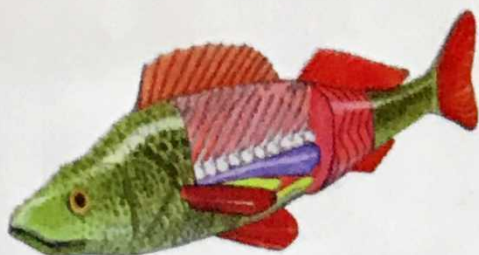

B.K.T.T.
TUỔI TRẺ

BÁCH KHOA TOÀN THƯ TUỔI TRẺ

KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

PHẦN I

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ

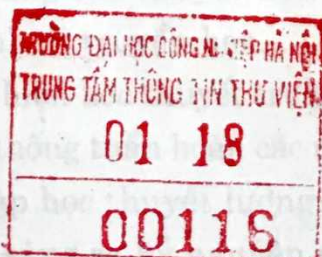

BÁCH KHOA TOÀN THƯ TUỔI TRẺ[?] *Khoa học kỹ thuật*

PHẦN I

Người dịch: TỪ VĂN MẶC - NGUYỄN HOA TOÀN
TỪ THU HẰNG - TRẦN THỊ ÁI

Chỉnh lý & bổ sung:
NGUYỄN MỘNG HÙNG

**NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ
HÀ NỘI - 2002**

MỤC LỤC

	Trang
NHỮNG THÀNH TỰ LỚN VỀ KHKT QUA CÁC NIÊN ĐẠI.....	1
MỘT THẾ KỶ CỦA KHOA HỌC	17
NHỮNG TINH HOA KHOA HỌC	
I/ Những nhà sáng tạo cho một thời đại khoa học mới.....	27
Aristote - nhà khoa học vĩ đại nhất thời cổ đại	27
Ptolémée - nhà thiên văn học đầy quyền uy.....	28
Câu nói "tri thức là sức mạnh" của Bacon.....	30
Copernic - người sáng lập thuyết "Nhật tâm"	31
Giordano Bruno - người hiến thân vì chân lí.....	32
Galilei - người cha của khoa học cận đại.....	34
Newton - người cha của cơ học.....	35
Lavoisier - người cha của hóa học cận đại.....	37
Dalton - người đề xuất học thuyết nguyên tử.....	39
Faraday - người đặt nền móng cho lý thuyết điện từ trường	40
Darwin - người khai sáng cho thuyết tiến hóa sinh vật.....	41
Mendel - thủy tổ ngành di truyền học.....	43
Maxwell - người hoàn thiện học thuyết trường điện từ.....	44
Mendeleev và bảng hệ thống tuần hoàn các nguyên tố	45
Planck - người sáng lập học thuyết lượng tử.....	47
Einstein - người khai sáng ra kỷ nguyên mới của khoa học hiện đại.....	48
Bohr - người mở đầu cho thuyết cấu tạo nguyên tử.....	50
II. Các nhà toán học cự phách trên thế giới	
"Toán là vạn vật" tín ngưỡng của Pythagore.....	51
Euclide người cha của hình học	53
Erathostenes - người đầu tiên tính chu vi của Trái Đất.....	54

Tổ Xung Chi cha đẻ của số π	55
Descartes người khai sinh môn hình học giải tích.....	56
Fermat một nhà toán học nghiệp dư cự phách.....	57
Leibniz nhà phát minh ra phép tính vi, tích phân.....	58
Euler nhà toán học mù.....	59
Hoàng tử toán học - Gauss.....	61
Galois nhà toán học kỳ tài.....	62
Cantor vì khoa học mà bị điên.....	63
Poincaré - nhà toán học toàn năng.....	64
Hilbert người chỉ đường cho toán học thế kỷ XX.....	66
Hùng Khánh Lai - Bá Nhạc của giới toán học Trung Quốc.....	66
Trần Kiện Công người làm rung động quần đảo Nhật Bản.....	67
Trần Kiện Công người làm rung động quần đảo Nhật Bản.....	69
Hoa La Canh làm việc cho đến ngày cuối cùng của cuộc đời.....	69
Khưu Thành Đồng - người Hoa đầu tiên được giải thưởng Fields.....	70
III. Những người tìm tòi qui luật vận động cơ bản	71
Archimède - người muốn bầy cả Trái Đất.....	71
Pascal - người chứng minh sự tồn tại của chân không.....	72
Huyghens con người không sợ quyền uy.....	73
Franklin người đầu tiên nghiên cứu sét.....	74
Cavendish người đầu tiên tính khối lượng Trái Đất.....	76
Coulomb và định luật Coulomb.....	77
Ampere và đơn vị đo cường độ dòng điện.....	78
Oersted người mở màn cho thời đại mới của điện từ học.....	79
Ohm và định luật Ohm.....	80
Henry người phát minh máy đánh lửa điện tử tự động.....	81
Joule, người xác định đương lượng nhiệt.....	82
Kirchoff và lý thuyết về mạch điện.....	83
Kelvin - người sáng lập thang đo nhiệt độ nhiệt lực học.....	84
Röntgen và sự phát minh tia X.....	86
Xiônkovski cha đẻ của ngành hàng không vũ trụ.....	87
Hertz và sự phát minh sóng điện từ.....	88
Marie Cuirie - nhà nữ bác học kiệt xuất.....	89
Rutherford - người sáng tạo lý thuyết hạt nhân nguyên tử.....	91

Schrödinger - người phát minh qui luật chuyển động của các nguyên tử.....	92
Fermi người khai sáng cho thời đại năng lượng nguyên tử.....	93
Heisenberg người phát minh qui luật chuyển động của các hạt vi mô.....	95
Pauling người đề xướng bản chất - liên kết hóa học.....	96
Ngô Kiện Hùng - nữ vương vật lý học.....	96
Người Hoa đầu tiên nhận được giải thưởng Nobel: Dương Chấn Ninh - Lý Chính Đạo.....	97
Đinh Triệu Trung và hạt J.....	99
Prigogine người sáng lập học thuyết về các hệ thống không cân bằng.....	100
IV. Những người đi tìm các qui luật vũ trụ	101
Trương Vệ người đo đạc địa chấn đầu tiên.....	101
Hòa thượng Nhật Hạnh người chế định "Lịch Đại diễn".....	102
Dias người phát hiện mũi Hảo vọng.....	104
Colombo người phát hiện lục địa mới.....	105
Magellan người đầu tiên đi vòng quanh thế giới.....	106
Tycho - vua của ngành tinh học (khoa học về sao).....	107
Kepler nhà lập pháp cho vũ trụ.....	108
Halley người đầu tiên dự đoán về sao chổi.....	109
Herschel người cha của khoa học về các vì sao.....	111
Laplace, người gạt Thượng đế ra khỏi vũ trụ.....	112
Humboldt - nhà khoa học truyền kỳ.....	113
Lyeel - người cha của ngành địa chất học hiện đại.....	114
Eddington người đầu tiên chứng minh học thuyết tương đối rộng bằng thực nghiệm.....	115
Wegner người chủ trương học thuyết phiêu di đại lục.....	116
Lý Tứ Quang người tìm được dầu mỏ ở Trung Quốc.....	118
Trúc Khả Trinh điển hình cho tinh thần cầu thị.....	119
Trương Ngọc Triết một chuyên gia về tiểu hành tinh.....	120
Người đề xuất học thuyết "hố đen" - Weller.....	121
V. Những người dẫn đường trong khoa học về sự sống	122
Danh y sớm nhất của Trung Quốc - Biển Thước.....	122
Hoa Đà- người thầy thuốc phát minh thuốc tê.....	123

Tôn Tư Mạc - người thầy thuốc sống 100 tuổi	124
Lý Thời Trân - nhà thần dược của Trung Quốc	126
Người phát hiện vi sinh vật: Leeuwenhock	127
Linné người thống nhất thế giới động - thực vật	128
Jenner người chinh phục bệnh đậu mùa	129
Cuvier người sáng lập thuyết đột biến	130
Schleiden và Schwan những người sáng lập học thuyết tế bào	131
Nightingale người khai sinh môn hộ lý học	132
Pasteur - ông tổ ngành vi sinh vật học	134
Galton người đề xướng thuyết ưu sinh học	135
Koch người chinh phục các bệnh dịch	136
Pavlov người đề xướng học thuyết phản xạ có điều kiện	137
Morgan - Một trong những người đặt cơ sở cho di truyền học	138
Fleming - nhà phát minh ra Penecilin	139
Oparine người tìm nguồn gốc sự sống	140
Chu Tuyền - người đầu tiên tạo được con cóc không có tổ tiên bên ngoài	141
Trương Hương Đồng - nhà sinh lý học thần kinh	142
Trần Trung Vĩ nhà khoa học nổi chi bị đứt lìa	143
VI. Những nhà thiết kế, phát minh vì lợi ích của loài người	144
Lý Băng và đập ngăn sông	144
Thái Luân nhà phát minh loại "giấy Thái hậu"	145
Hoa Thăng - người phát minh kỹ thuật in sắp chữ	146
Jame Watt người cải tiến động cơ nhiệt hơi nước	146
Volta - nhà phát minh nguồn điện một chiều	148
Drais - nhà phát minh xe đạp	149
Nobel ông vua thuốc nổ	150
Bell nhà phát minh máy điện thoại	151
Vua phát minh Edison	153
Wright người cha đẻ của máy bay	154
Marconi cha đẻ của ngành vô tuyến điện	155
Berd người phát minh máy thu hình	156

Hầu Đức Bạng - vua chế kiếm	157
Laurence cha đẻ của máy gia tốc	159
Oppenheymer - cha đẻ bom nguyên tử	160
Bardeen người phát minh bóng bán dẫn	161
Bồi Duật Minh - nhà kiến trúc thiết kế đã "chinh phục Paris"	162
VII. Những tinh hoa của khoa học Trung Quốc	163
Lê Đạo Nguyên - nhà địa lý sớm nhất ở Trung Quốc	163
Lưu Huy - Euclide của Trung Quốc	164
Thẩm Quát - một cái mốc lớn trong lịch sử khoa học cổ đại Trung Quốc	165
Trịnh Hòa - nhà hàng hải Trung Quốc thời cổ đại	166
Từ Quang Khải - người mở đầu cho khoa học cận đại Trung Quốc	168
Từ Hà Khách - người đi khắp núi sông	169
Tống Ứng Tinh tác giả bộ bách khoa toàn thư công nghệ sớm nhất Trung Quốc	170
Chiêm Thiên Hựu - chuyên gia đường sắt đầu tiên của Trung Quốc	171
Chung Quan Quang được lưu danh trên loài thực vật	172
Bỉnh Chí - người mở đường cho sinh vật học Trung Quốc	173
Mao Dĩ Thăng - chuyên gia cầu đường	174
Lâm Xảo Trĩ - nữ anh hùng của giới y học	175
Trịnh Tác Tân - chuyên gia về chim	176
Trương Văn Dụ chứng minh sự tồn tại hạt cơ bản μ - Mezon	177
Tiền Học Sâm - người cha của tên lửa Trung Quốc	178
Tiền Vĩ Trường và "phương pháp Tiền Vĩ Trường"	179
Tiền Tam Cường và vấn đề chia ba một hạt nhân nguyên tử	180
Lý Quốc Hào và "Ông Lý Cầu Treo"	181
Đường Ngao Khánh người mở đầu cho ngành hóa lượng tử Trung Quốc	182
Người sáng lập "học thuyết họ Hoàng" - Hoàng Côn	183
Vương Thọ Quan, người hiểu được tiếng nói của các vì sao	184
Viên Long Bình người lai tạo giống lúa nước	185

BÁCH KHOA

TOÀN THƯ TUỔI TRẺ

Khoa học kỹ thuật

PHẦN I

Nhà xuất bản Phụ nữ

39 Hàng Chuối Hà Nội

Chi nhánh 16 Alexandre de Rhodes - TP.HCM

Điện thoại: 9717979 - 7912832

Chi nhánh: 8294459

Chịu trách nhiệm xuất bản:

TRẦN THU HƯƠNG

Biên tập :

**NGUYỄN THỊ THU HÀ
NGUYỄN THỊ THANH BÌNH
NGUYỄN SINH**

Sửa bản in :

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG LAN

Bìa :

HAKI DESIGN & MARCOMS

Thiết kế và thể hiện :

NGUYỄN MỘNG HÙNG

In 1000 cuốn khổ 16 x 24. Tại công ty in KHKT Hà Nội

Giấy phép chấp nhận KHXB 890/XB - QLXB 29-6-2001

In xong và nộp lưu chiểu Quý I/2002